

DEBRECENI EGYETEM
AGRÁR- ÉS GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYOK CENTRUMA
GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS

***14. KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIA***

REZÜMÉ KÖTET

Debrecen, 2013. november 19.

A konferencia fővédnöke:

Dr. habil. Pető Károly
dékán

Szerkesztette:

Dr. habil. Dajnoki Krisztina
Dr. Szöllősi László

Borítóterv:

Bács Bence

A KONFERENCIA PROGRAMJA

- 8.00 ZÁRT ÜLÉS** (GVK épület tanácsterem)
Tájékoztató a bíráló bizottságok elnökei és titkárai részére
- 8.30 MEGNYITÓ** (GVK épület, 104. előadó)
Prof. Dr. Nagy János centrumelnök
Dr. habil. Pető Károly dékán
- 8.50 SZÜNET**
- 9.00 – 11.30 TAGOZATI ÜLÉSEK**
- 12.00 EBÉD** (Kazánház)
A diákkörös hallgatók, a konzulensek, a bíráló bizottsági tagok és a meghívott vendégek számára.
- 13.30 ZÁRT ÜLÉS** (GVK épület tanácsterem)
A bíráló bizottságok elnökei és titkárai részvételével
- 15.00 EREDMÉNYHÍRDETÉS ÉS A KONFERENCIA ZÁRÁSA**
(GVK épület 104. előadó)
levezető elnök: *Dr. habil. Dajnoki Krisztina* kari TDT elnök
díjakat átadja: *Dr. habil. Pető Károly* dékán
zárszó: *Prof. Dr. Popp József* tudományos dékán-helyettes

GAZDASÁGTAN ÉS INFORMATIKA TAGOZAT
(GVK 010. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. habil. Szűcs István**, egyetemi docens
Társelnök: **Keczeli Csaba**, igazgató (CTS Informatika Kft.)
Titkár: **Kurmai Viktória**, PhD hallgató
Tagok: **Dr. habil. Bai Attila**, egyetemi docens
Dr. Kuti István, egyetemi docens
Dr. Lengyel Péter, adjunktus
Dr. Nagy Lajos, adjunktus

Előadók:

09.00 **Horváth Adrienn**

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak II. évf.

Vállalkozói ökoszisztéma vizsgálata Debrecenben a nyitott innovációs terek szemszögéből

Konzulens: Katonáné Dr. Kovács Judit, adjunktus

Dr. habil. Gályász József, egyetemi docens

09.20 **Gál Zsuzsa**

GVK Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak III. évf.

„Összhangban a környezettel” – NI Hungary Kft. Az NI Hungary Kft. környezeti politikája és annak hatása a vállalatnál dolgozók környezettudatosságára

Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

09.40 **Kádas Ivett Mária**

GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.

Integrált információs rendszer és pénzügyi-számviteli moduljainak alkalmazása a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságán és más nemzeti parkokban

Konzulens: Prof. Dr. Herdon Miklós, egyetemi tanár

10.00 **Mester Eszter**

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak II. évf.

A válság hatása Magyarország fogyasztási kiadásaira a Visegrádi négyek tükrében

Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

10.20 **Szombati Márk**

GVK Informatikus és szakigazgatási agrármérnöki BSc szak IV. évf.

Napelem-rendszerek attribútumainak szoftveres megfigyelése

Konzulens: Dr. Várallyai László, egyetemi docens

10.40 **Veres Krisztián**

GVK Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak IV. évf.

*Az EU csatlakozás utáni hazai gazdasági növekedés vizsgálata
és prognózisa új konjunktúra alapú modell segítségével*

Konzulens: Dr. Kovács Sándor, adjunktus

Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus

PÉNZÜGY-SZÁMVITEL TAGOZAT
(GVK 012. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Tarnóczy Tibor**, egyetemi docens
Társelnök: **Eisler Kornél**, ügyvezető igazgató (HBZ Kft.)
Titkár: **Kiss Ágota**, PhD hallgató
Tagok: **Dr. Kotormán Annamária**, adjunktus; közgazdasági igazgató-helyettes (DE AGTC Gazdasági Igazgatóság)
Dékán Tamásné dr. Orbán Ildikó, adjunktus
Dr. Fenyves Veronika, adjunktus

Előadók:

09.00 **Bódi Emőke**

GVK Számvitel MA szak II. évf.

A HAVITA-TÉSZ Zöldség- és Gyümölcsértékesítő Szövetkezet tevékenységének, vagyonának, jövedelmének, pénzügyi helyzetének elemzése (2008-2012)

Konzulens: Prof. Dr. Kozma András, professzor emeritus

09.20 **Kovács Dóra**

GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.

A Hajdú Volán Zrt átfogó gazdasági elemzése az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.-hez tartozó vállalatok tükrében

Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

09.40 **Németi Anita**

GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.

Magyarország legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező biztosító társaságainak összehasonlító gazdasági elemzése (2008-2012)

Konzulens: Dr. Herczeg Adrienn, adjunktus

10.00 **Papp Zsófia – Tóth Edina**

GVK Pénzügy és számvitel BA szak III. évf.

A vidéki spin-off cégek létjogosultsága - Debreceni és budapesti székhelyű spin-off vállalatok összehasonlító elemzése

Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus

10.20 **Tömöri Gergő**

GVK Számvitel MA szak II. évf.

A Richter és a Novartis Csoport pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének összehasonlító elemzése az IFRS tükrében 2009-2012 között

Konzulens: Dr. habil. Bács Zoltán, egyetemi docens

10.40 **Turcsán István**

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak III. évf.

Egy kis- és középvállalkozások fejlesztésére kiírt pályázat szándékolt és nem szándékolt hatásainak vizsgálata a gazdasági elemzés segítségével

Konzulens: Dr. Csajbók Ildikó, adjunktus

TURIZMUS ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS TAGOZAT
(GVK 109. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Nagy Géza**, egyetemi tanár
Társelnök: **Dr. habil. Könyves Erika**, egyetemi docens
Titkár: **Kozmáné Csirmaz Éva**, ügyvivő-szakértő
Tagok: **Domokos Béla**, csoportvezető
(Észak-Alföld Regionális Fejlesztési Ügynökség)
Kabály Zsolt, TDM menedzser, ügyvezető
(Hajdúszoboszlói Turisztikai Nonprofit Kft.)
Dr. habil. Szabó Bernadett, egyetemi docens
Kormosné dr. Koch Krisztina, adjunktus

Előadók:

09.00 **Boglyasovszky Andrea**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

A Zempléni térség fejlesztése szervezett utak segítségével

Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

09.20 **Dogi Ilona**

GVK Gazdasági agrármérnöki MSc szak II. évf.

Zempléni gyümölcsalapú kézműves élelmiszerek fogyasztói magatartásának vizsgálata a nők körében

Konzulens: Dr. Balogh Péter, egyetemi docens

09.40 **Körbei Andrea**

GVK Vidékfejlesztési agrármérnöki MSc szak II. évf.

A hazai kertészeti szektor fejlesztési-beruházási támogatási rendszerének vizsgálata

Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

10.00 **Medgyesi Noémi**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

Adott vendéglátóipari vállalkozás beruházásainak gazdasági elemzése

Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

10.20 **Nagy Nikoletta**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

Fenntartható turizmus: Valóság vagy vízió?

Konzulens: Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus

10.40 **Taba Ágnes**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

***A turisztikai animáció fejlesztési lehetőségei az Erdőpuszta
Club Hotel példáján***

Konzulens: Dr. Vargáné dr. Csobán Katalin, adjunktus

11.00 **Tokai-Kiss Réka**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

Évészet és művészet

Konzulens: Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus

Dr. Kovács Sándor, adjunktus

ÜZEMTAN ÉS MENEDZSMENT TAGOZAT
(GVK 104. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Berde Csaba**, egyetemi tanár
Társelnök: **Dr. Felföldi János**, egyetemi docens
Titkár: **Szénásné Ványi Noémi**, ügyvivő-szakértő
Tagok: **Tóth Sándor**, cégvezető (Bold Agro Kft.)
Dr. Madai Hajnalka, adjunktus
Dr. Popovics Péter András, adjunktus

Előadók:

09.00 Istók Roland

GVK Gazdasági agrármérnöki MSc szak II. évf.

*Családi gazdaság növénytermesztési és állattenyésztési
beruházásainak összehasonlító gazdasági elemzése*

Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

09.20 Németh Zoltán István

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak III. évf.

*Teljesítménymenedzsment rendszer vizsgálata a GE Hungary
Kft. Kisvárdai Fényforrásgyárában*

Konzulens: Dr. habil. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

09.40 Pauluk Júlia

GVK Logisztikai menedzsment MA szak I. évf.

*A csomagolóanyag áramlás optimalizálása az Unilever
Magyarország Kft. nyírbátori gyárában*

Konzulens: Dr. Oláh Judit, adjunktus

10.00 Szenderák János

GVK Vidékfejlesztési agrármérnöki MSc szak II. évf.

*A versenyképességi tényezők vizsgálata a tejágazatban, a Béke
Agrárszövetkezet példáján keresztül*

Konzulens: Harangi-Rákos Mónika, ügyvivő-szakértő

10.20 **Tobak Júlia**

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak I. évf.

Családi együttműködésben a fejlődés sikerességéért

Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, adjunktus

10.40 **Vathy Veronika**

GVK Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak III. évf.

Rendezvényszervezéssel foglalkozó vállalkozás tevékenységének gazdasági elemzése

Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, adjunktus

TDK PÁLYAMUNKÁK ÖSSZEFOGLALÓI

A ZEMPLÉNI TÉRSÉG FEJLESZTÉSE SZERVEZETT UTAK SEGÍTSÉGÉVEL

Szerző: Boglyasovszky Andrea, BA IV. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Az utóbbi évtizedekben a turizmus a világ egyik legdinamikusabban fejlődő gazdasági ágazata lett. Nagyon sok embernek az utazás az életforma részévé vált, így fontos ismerni az igényeiket, érdeklődési körüket.

Figyelembe véve azt a tényt, hogy a Zemplénben és környékén ez idáig még nem valósult meg korcsoportokra bontott utak szervezése, úgy gondoltam szükségyszerű lenne ez a hiánypótlás.

TDK munkámban azt tűztem ki célul, hogy egyes korosztályok számára szervezett utakat hozok létre, mely érdeklődésüknek megfelelő programokat tartalmaz. Azért, hogy a célkitűzéseimet megvalósítsam, 8 szervezett utat készítettem el, a korosztályok vélhető érdeklődési körének, valamint jellemzőiknek megfelelően.

Számos katalógust, prospektust, könyvet és honlapot áttekintve, valamint különböző Tourinform - irodákat megkérdezve kialakítottam egy olyan javaslatot, amely a csoportoknak ajánlott látnivalókat, érdekességeket tartalmazza. Ezt követően készítettem el a „túracsomagokat”. Minden túrához költségeket rendeltem, és kialakítottam azt az árat, mely véleményem szerint kedvező a turisták és a különböző szolgáltató egységek számára is.

Mivel magam is Zempléni lakos vagyok, itt nőttem fel ezen a vidéken, ezért tudom, hogy milyen értékeket rejt, így különleges elemeket is beépíttem az utakba. A Zempléni tájegység turisztikai adottságai sokrétűek, többeműek, sőt komplexnek is nevezhetőek. Nagyon sok belföldi nem ismeri saját hazáját, véleményem szerint ezt a környéket sem, így ezen szeretnék javaslataimmal segíteni.

Kombináltam a táj szépségét, a környék irodalmi, iparművészeti, természeti és történelmi értékeit valamint egyedi dolgait. A „túrák” segítségével, bemutathattam a terület sokoldalúságát.

A korosztálycsoportos lebontás azért lehet hasznos, mert így célzottan érhetők el az egyes csoportok. Próbáltam olyan programokat beleírni az utakba, melyek felejthetetlen élményt nyújtanak az idelátogatók számára. A XXI. század turizmusa elképzelhetetlen egyedi szórakozási élmények és különleges szórakozási lehetőségek nélkül.

Minden korosztály nagyon fontos, de a gyerekek kifejezetten, mivel ha számukra olyan pozitív és felejthetetlen emlékét tudunk biztosítani - ami egész életüket végigkíséri - biztosan többször vissza fognak a Zemplénbe látogatni.

Úgy vélem a szervezett utak kitörési lehetőséget is biztosítanak a térség számára, mivel tény, hogy ez egy gyönyörű, háborítatlan természet, de ma még elmaradott infrastruktúrával rendelkezik.

**A HAVITA-TÉSZ ZÖLDSÉG- ÉS GYÜMÖLCSÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZET
TEVÉKENYSÉGÉNEK, VAGYONÁNAK, JÖVEDELMEINEK, PÉNZÜGYI
HELYZETÉNEK ELEMZÉSE (2008-2012)**

Szerző: Bödi Emőke, MA II. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Kozma András, professzor emeritus

Hazánk földrajzi, természeti adottságai kiválóak a zöldség-gyümölcs termesztéshez és kereskedelemhez. A magyar termelők összefogás nélkül termékeik piacra juttatásában akadályozottak a növekvő verseny miatt. Egyre több külföldi áru jelenik meg a multinacionális cégek polcain. A fogyasztói magatartást megváltozott. A fogyasztó az év minden periódusában friss, egészséges terméket vár el, melyek élelmiszerláncokon, diszkontokon jutnak el a fogyasztókhoz, ahová a kistermelő, mint beszállító nehezen juthat be. Így a kiskereskedelmi láncok gazdasági súlya növekedett, előnyös pozícióba kerültek az elmúlt években. A termelői értékesítő szervezet (TÉSZ) képes arra, hogy az egymástól elkülönülten termelő kisgazdaságok kínálatát koncentrálni tudja a piacon. A zöldség- és gyümölcs közös piacot szabályozó 1234/2007/EK tanácsi rendelet értelmében a rendtartás alappillérei a zöldség-gyümölcstermelők által létrehozott termelői szervezetek. Magyarországon az első termelői értékesítő szervezetet 1999-ben ismerte el a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium a 25/1999. (III.5.) FVM rendelet alapján.

Diplomadolgozatomban a Havita-TÉSZ Zöldség- és Gyümölcsértékesítő Szövetkezet tevékenységének, vagyonának, jövedelmének, pénzügyi helyzetének elemzését és értékelését tűztem ki célul.

A témához tartozó szakirodalom áttekintése és a szövetkezet bemutatása után rátérek az elemzésre. A gazdasági elemzés célja, hogy feltárja és számszerűleg értékelje azokat a körülményeket, amelyek befolyásolják a vállalkozás gazdálkodását, a vezetés döntéseinek előkészítését.

A vagyoni helyzet elemzésekor megvizsgálom az eszközök és források összetételének alakulását, eszközszerkezeti és tőkeszerkezeti mutatókat képezek.

A jövedelmi helyzet bemutatására az egyes eredménykategóriák alakulását vizsgálom. Illetve az értékesítés nettó árbevételéhez viszonyítva mutatókat képezek, melyekkel a zöldség-gyümölcs nagykereskedők és a TÉSZ-ek teljesítménye összehasonlítható.

A pénzügyi helyzet vizsgálatakor bemutatom a rövid távra vonatkozó likviditási mutatókat, majd a szövetkezet hosszú távú fizetőképességét vizsgálom az adósságállományra vonatkozó mutatók segítségével. A cash flow-kimutatás elemzésével átfogó képet kapok a pénzeszközváltozásról.

Célom megismertetni, hogy egy termelő értékesítő szervezet éves beszámolóiból készített mutatószámok mit mutatnak meg, illetve milyen következtetések vonhatók le a TÉSZ tevékenységéről, gazdálkodásáról és annak hatékonyságáról.

ZEMPLÉNI GYÜMÖLCSALAPÚ KÉZMŰVES ÉLELMISZEREK FOGYASZTÓI MAGATARTÁSÁNAK VIZSGÁLATA A NŐK KÖRÉBEN

Szerző: Dogi Ilona, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Balogh Péter, egyetemi docens

Kézműves élelmiszerről beszélünk, amikor hagyományos eszközökkel, technológiával, díszítéssel természetes alapanyagokból, kézi technikával készült termékekről van szó. A fogyasztók számára egyre fontosabbá kezdenek válni a helyben előállított és feldolgozott termékek. Fokozatosan növekszik a tudatos vásárlók azon csoportja, akik a helyi termékeket, a rövid ellátási láncokat preferálják. Egy sikeresen menedzselt helyi termék pedig több szempontból is előnyére válhat a társadalomnak.

A kézműves termékek jelentőségét felismerve, kutatásom célja az észak-magyarországi hegyvidéken termesztendő, gyümölcsalapú, kézműves élelmiszerek fogyasztói magatartásának felmérése volt a nők körében.

Összesen 479 db értékelhető kérdőívet sikerült összegyűjtenem. Az így létrejött adatbázis elemzéséhez először a leíró statisztika módszereit, majd nem-paraméteres eljárásokat és klaszterelemzést alkalmaztam, Excel táblázatkezelő program és SPSS statisztikai feldolgozó és értékelő szoftver segítségével.

A Kelet-Magyarországon végzett kutatás eredményeiből megállapítható, hogy a női vásárlók meghatározó szerepet tulajdonítottak a kézműves termékek esetében egy egységes megjelölés/védjegy kialakításának, amely biztonságérzetet kelt számukra a termék eredete iránt.

Arra a kérdésre, hogy mekkora többletösszeget hajlandóak fizetni kézműves élelmiszerekért a szokványos termékekkel szemben, a válaszadó nők két-harmada a legalacsonyabb, 10 és 25% közötti többletet választotta, amiből levonhatjuk azt a következtetést, hogy bár egyre tudatosabbá válnak a női fogyasztók, azonban még mindig rendkívül árérzékenyek.

A vásárlási gyakoriság felmérése során kiderült, hogy a megkérdezettek több mint 50 %-a havonta vagy ennél gyakrabban vásárol kézműves élelmiszert, és a vásárlás során a hazai eredet, a jó minőség, valamint a kedvező ár a legjelentősebb szempontok.

A legnépszerűbb beszerzési csatornáknak a vásárok, piacok és a termelőktől történő közvetlen vásárlás bizonyult, emellett kézműves termékekről általában személyes tájékozódás útján értesülnek, de egyre nagyobb jelentőséggel bír az internetes információszerzés is.

A ribizli, az áfonya és a szilva voltak a legkedveltebb gyümölcsök a megkérdezettek körében, melyeket a többség gyümölcslel/szörp, aszalvány és lekvár formájában fogyaszt a legszívesebben.

A vizsgálatom eredményei, segítséget nyújthatnak a helyi termelőknek abban, hogy az általuk előállított kézműves élelmiszereket milyen áron, formában, ütemezésben és csatornán keresztül értékesíthetik a legeredményesebben.

**„ÖSSZHANGBAN A KÖRNYEZETTEL” – NI HUNGARY KFT.
AZ NI HUNGARY KFT. KÖRNYEZETI POLITIKÁJA ÉS ANNAK HATÁSA A
VÁLLALATNÁL DOLGOZÓK KÖRNYEZETTUDATOSSÁGÁRA**

Szerző: Gál Zsuzsa, BSc III. évfolyam
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

A környezettudatosság fogalma bár már több évtizedes múlttal rendelkezik, általánosságban mégis elmondható, hogy a rövid távú gazdasági profit érdekek még mindig dominánsabban jelennek meg a döntéshozatalban, mind egyéni mind vállalati szinten. A fenntarthatóság felé történő elmozdulás érdekében pozitív hatást jelentene, ha a különböző ágazatok vállalatai tudatos lépéseket tennének annak érdekében, hogy csökkentsék a környezetre gyakorolt negatív hatásukat.

Általános célkitűzésem az volt, hogy teljes körű képet kapjak arról, hogy egy multinacionális vállalat körében mennyire élvez prioritást a környezettudatos tevékenység folytatása és ez a tevékenység milyen mértékben befolyásolja az adott vállalatnál dolgozók egyéni környezettudatosságát.

Kutatási munkám elején vizsgálom az NI Hungary Kft. debreceni telephelyének környezeti politikáját, a vonatkozó előírások betartását, a vállalat társadalmi felelősségvállalását. A kérdéskör jelentőségét az indokolja, hogy termelő vállalatként az üzemelés során nagy mennyiségű hulladék és veszélyes anyag keletkezik, amelyet úgy kell kezelni, hogy az a környezetre a lehető legkisebb terhet gyakorolja. Az általam vizsgált vállalaton belül egy külön csoport foglalkozik a jelentkező környezeti problémák megfelelő kiküszöbölésével, a környezeti terhelés csökkentésével.

A fent említettek vizsgálatát követően elemzem a vállalat környezettudatos magatartásának hatását a debreceni telephely alkalmazottainak háztartására. Primer kutatást végeztem a dolgozók körében, annak a felmérésére, hogy az NI Hungary Kft. környezeti politikája, környezetközpontú irányítási rendszere, környezetvédelmi szabályrendszere és ezek betartása milyen módon befolyásolta a vállalatnál dolgozók mentalitását, háztartásuk környezettudatosabbá tételét. Ennek kiderítésére kérdőívet készítettem, melyet a vállalat összes dolgozójának elküldtem és a dolgozatomban kiértékelem a visszaérkezett válaszok alapján.

A vizsgálat eredményeként rámutatok arra, hogy egy szervezet is működhet optimálisan és gazdaságosan a környezettudatosság vállalása mellett, akár nyereség realizálása mellett is és ez jelentős hatással bír az egyén környezettudatos magatartására.

VÁLLALKOZÓI ÖKOSZISZTÉMA VIZSGÁLATA DEBRECENBEN A NYITOTT INNOVÁCIÓS TEREK SZEMSZÖGÉBŐL

Szerző: Horváth Adrienn, MSc II. évfolyam
Konzulens: Katonáné Dr. Kovács Judit, adjunktus
Dr. habil. Gályász József, egyetemi docens

„Az innováció nem csak a technológiához kötődik, annál többet jelent, egy átfogó vízió a jövőről. Az innovációt az emberek igényei, ambíciói, álmai vezérlik. A különböző társadalmi pozíciókban lévő emberek feladata, hogy megváltoztassák az utat, ahogyan élünk és dolgozunk.”

Dolgozatomban Debrecen vállalkozói ökoszisztémáját a nyitott innovációs tereket szem előtt tartva vizsgáltam. Hipotéziseim szerint Debrecennek már vannak nyitott innovációs terei, de HUB-ként működő még nincs. A HUB, egy „globális platform, ahol elkötelezett, együttműködésre nyitott emberek a Föld minden részéről összegyűlnek, hogy vállalkozói ötleteket valósítsanak meg egy jobb világért.” Tanulmányoztam továbbá azt is, hogy miért is lenne indokolt létrehozni egy minden szektorra kiterjedő HUB-ot Debrecenben, milyen sajátosságai lehetnek ennek a térnek.

A hipotéziseim elemzéséhez Delphi eljárással készített kérdőívet használtam. A Delphi, egy, a jövőre vonatkozó csoportos előrejelzési, kvalitatív módszer, melynek segítségével feltárhatóak a fejlődés jövőbeni fő irányvonalai, a várhatóan bekövetkező események és azok időrendi sorrendje is. Az eljárás során az adott témában jártas szakembereket kérdeztem meg 2 fordulóban. Az adatfelvétel és a szakemberek kiválasztása is a Quadro Hélix (Állam – Egyetem – Ipari/Üzleti – Civil szektor) modellre építve történt. Az egymást követő kérdőívekben a válaszok a szakértői vélemények átlaga körül csoportosultak, ezáltal az általam felállított hipotézisekre is pontosabb válaszokat kaphattam.

Azt a hipotézisemet, hogy Debrecennek vannak nyitott innovációs terei egy térképpel és egy esettanulmány segítségével támasztottam alá. Másik hipotézisemet, mely szerint indokolt egy HUB létrehozása Debrecenben, a megkérdezett szakértők válaszukkal részben megerősítették. A szakirodalmat, a szakértői kérdőíveket, és az esettanulmányt alapul véve, választ kaptam arra is, hogy miért indokolt és milyen sajátosságokkal érdemes egy ilyen teret működtetni.

CSALÁDI GAZDASÁG NÖVÉNYTERMESZTÉSI ÉS ÁLLATTENYÉSZTÉSI BERUHÁZÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Szerző: Istók Roland, MSc II. évfolyam

Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

Családi gazdaságunk közel 100 hektáron szántóföldi növénytermesztéssel és húsmarha-tartással foglalkozik. A hosszabb távú gazdálkodással kapcsolatos tervünk, hogy az üzemet tovább fejlesztjük, mellyel a későbbiekben reményeink szerint két család eltartására is képes lehet. Jelenleg mintegy 50 millió Ft fejlesztésre felhasználható tőkével rendelkezünk. Két fejlesztési elképzelésünk van: az egyik egy használt gabonakombájn és 12 hektár termőföld vásárlása, a másik pedig egy 100 anyatehenes húsmarha-telep létrehozása. Dolgozatommal kapcsolatos fő célkitűzésem, annak meghatározása, hogy melyik beruházási változat megvalósítása a gazdaságosabb. A dolgozatban kitérek a ráfordítások és a termelési költségek összegének és összetételének meghatározására, elemzem a hozamokat és a termelési értéket, vizsgálom a jövedelmezőséget, a termelés hatékonyságát, valamint beruházás-gazdaságossági értékelést és érzékenységvizsgálatokat végzek. A dolgozatom gerincét képező beruházás-gazdaságossági elemzéseket 10 éves időhorizontom készítem el, és dinamikus gazdaságossági mutatókat határozok meg, melyek az NPV, az IRR, a PI és a DPP. Az gazdasági elemzések termelő vállalkozásoknál végzett, a termelés természetes ráfordításaira irányuló adatgyűjtésen és Excelben elkészített determinisztikus modellezésen alapszanak. Dolgozatom várható eredménye a beruházási változatok gazdaságosságának megítélése, illetve annak meghatározása, hogy milyen feltételek mellett lesznek gazdaságosak ezek a beruházások. Ezek alapján döntést lehet hozni arról, hogy melyik beruházás kerüljön megvalósításra.

INTEGRÁLT INFORMÁCIÓS RENDSZER ÉS PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI MODULJAINAK ALKALMAZÁSA A BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁGÁN ÉS MÁS NEMZETI PARKOKBAN

Szerző: Kádas Ivett Mária, BA IV. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Herdon Miklós, egyetemi tanár

Az informatika világában a fejlesztések és az új programok szinte naponta követik egymást. Az integrált információs rendszerek megjelenése nagyban segíti a vállalkozások, intézmények munkáját. Ezek a rendszerek először a vállalkozási szférában jelentek meg, de ma már az államigazgatásban is hasznosítják.

Kutatómunkámban az integrált információs rendszerek költségvetési intézményekben való alkalmazásának elméleti és gyakorlati kérdéseinek vizsgálatát tűztem ki. Céлом annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy miben válik egy integrált információs rendszer bevezetése és alkalmazása egy költségvetési szerv javára, hogyan segíti és gyorsítja annak működését. Célkitűzésem tehát egy adott központi államigazgatási szervezet integrált információs rendszer moduljainak megismerése, gyakorlati felhasználása, előnye, kutatómunkámban középpontba állítva a pénzügyi és számviteli modult.

A kutatásomat szekunder adatgyűjtéssel kezdtem, majd primer adatgyűjtéssel folytattam. Online kérdőív és mélyinterjúk segítségével gyűjtöttem közvetlenül az információkat. Ide sorolhatom még a megfigyelést is, mert a vizsgált szervezetnél voltam szakmai gyakorlaton 12 hétig. A kérdőíves felmérés során kapott válaszokat az Excel táblázatkezelő rendszerrel elemeztem.

A vizsgálatom során két rendszer alkalmazását is értékeltem. A felmérés alapján a régebbi integrált rendszerrel jobban meg voltak elégedve a felhasználók, mint az újonnan bevezetettel. A felmérés tanúsította, hogy mind a két rendszer bevezetésekor rengeteg probléma volt, de az új rendszerrel a 3 hónap használat után még mindig fenn állnak, sőt újabbak is jelentkeztek.

A felállított négy hipotézisemből egyet azaz, hogy „A rendszer integráltan működik a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságnál, az összes funkcionális modulját alkalmazzák.” el kellett vetnem. De ez a felfedezés a további három hipotézisemmel alátámasztva jelzi, hogy szükség van integrált információs rendszerekre. Továbbá az irányító szerv és a Magyar Államkincstár felé jelentkező kötelező, rendszeres adatszolgáltatásokat nem lehet teljes körűen, valós adatokkal teljesíteni az integrált rendszer használata nélkül.

A HAJDÚ VOLÁN ZRT ÁTFOGÓ GAZDASÁGI ELEMZÉSE AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT ZRT.-HEZ TARTOZÓ VÁLLALATOK TŰKRÉBEN

Szerző: Kovács Dóra, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

A vállalkozások sikerességét, fejlődését jelentős mértékben befolyásolja a tulajdonosi réteg megfelelő döntéshozatala, melyekhez elengedhetetlen, hogy naprakész információkkal rendelkezzenek a társaság vagyoni, pénzügyi- és jövedelmezőségi helyzetéről. Ennek megvalósítására szolgál a gazdasági elemzés, melynek segítségével feltárhatók a vállalat működési folyamatai, eredményei és problémái egyaránt.

Dolgozatom első részében az elemzés célját, típusait, módszereit, a munka folyamatát és az alkalmazható mutatócsoportokat ismertettem a témával foglalkozó hazai és nemzetközi szakirodalmak alapján.

Önálló munkám során a Hajdú Volán Zrt. átfogó gazdasági elemzését végeztem el a 2008-2012 közötti időszakban. A vállalat vizsgálatát azért is tartottam fontosnak, mivel a menetrend szerinti közúti személyszállítás az életminőség meghatározó tényezőjeként domináns szerepet játszik egy térség életében. A közösségi közlekedés jellegzetességeit hazai és nemzetközi szakirodalmak, valamint vállalati mélyinterjúknál szerzett ismereteim alapján ismertettem.

Ezt követően az átszervezésére való tekintettel a választott társaság működését pénzügyi mutatók segítségével értékeltem különös tekintettel a cash flow kimutatás vizsgálatára és belső felépítésére. A vállalat eredményeit igyekeztem integrált rendszerben az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.-hez tartozó másik két vállalattal is összehasonlítani.

Ennek megvalósításához a kombinált elemzési módszert választottam. Ezáltal a Hajdú Volán Zrt. adatait idősoros rendszerben vizsgáltam meg, továbbá a 2012-es évre vonatkozóan a Borsod Volán Zrt. és a Szabolcs Volán Zrt. működési folyamataival is összehasonlítottam tevékenységét. A társaság eszköz- és forrásállományának jellemzőit, hosszú- és rövidtávú fizetőképességét és jövedelmezőségét elemeztem.

A dolgozat fő adatbázisául és az alkalmazott mutatószámok alapjául a három társaság éves beszámolóit, valamint a cég által rendelkezésemre bocsátott belső dokumentumok szolgáltak.

A kiszámított mutatók és a végzett összehasonlítás eredményeit összegezve megállapítottam, hogy a Hajdú Volán Zrt. minden szempontból jól működött társaság. A mutatószámok alapján a vállalat önállóan, a Volán csoporton belül és az ÉMKK-hoz tartozó vállalatokkal összehasonlítva is kedvező helyet foglal el. Vagyoni és pénzügyi helyzete stabil, biztos fizetőképességgel rendelkezik. A jelen gazdasági körülmények között is képes volt megtartani piaci pozícióját és fejleszteni az autóbusz-közlekedés műszaki infrastruktúráját és színvonalát.

A HAZAI KERTÉSZETI SZEKTOR FEJLESZTÉSI-BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSI RENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

Szerző: Körbei Andrea, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

A világ zöldség- és gyümölcsstermelése dinamikusan növekszik és a zöldség-gyümölcsfajok jelentősége a hazai táplálkozásban is meghatározó. A magyar zöldség-gyümölcs ágazat elmúlt 15 évét áttekintve ellentmondásos kép tárul elénk. Magyarország egy főre eső zöldség-gyümölcs termelése az EU középmezőnyébe tartozik, kisebb mértékben haladja meg az Európai Unió átlagát. Az EU csatlakozást követően sajnos a termelési, feldolgozási és a kereskedelmi trendekben egy erőteljes lejtmenet volt tapasztalható.

Magyarországon a zöldség-gyümölcs ágazatban kialakított stratégiai program 3,5 millió tonnás termelést, bővíthető bel- és külpiacot, a kapcsolódó termőterületekkel együtt 100 ezer új munkahelyet tűztek ki célul. A jelenlegi statisztikai adatok 2 millió tonnás termelést mutatnak, az ágazaton belül fennáll a feketegazdaság, improduktív a mezőgazdasági jövedelemadózási szemlélet (östermelés, kompenzációs felár stb.), beleértve az egyéb szabályozórendszereket is, valamint nem termelés-, fogyasztó- és piacbarát rendszert tartunk életben, ezért elkerülhetetlen a gyökeres átalakítás. Dolgozatom fő célkitűzése a kertészeti ágazatban működő fejlesztési-beruházási támogatások elmúlt tíz éves alakulásának, valamint hasznosulásának, azaz a támogatások hatékonyságának vizsgálata. Hipotézisem szerint az eddigi fejlesztési-beruházási támogatások alacsony hatékonysággal segítették a kertészet korszerűsítését.

A primer és szekunder adatgyűjtést követően ágazati szintű hatékonysági mutatókat határoztam meg a támogatások hatékonyságának értékelésére. Felmértem, hogy milyen nehézségek, problémák merültek fel a beruházások tervezése és megvalósítása során. A hatékonysági mutatók és a problémaelemzés rámutattak arra, hogy a fejlesztési-beruházási támogatás mellett az ültetvényterületek területe jelentősen csökkent, a gazdálkodók többsége tökehiányban szenved, a termelés korszerűsítése a várt mértéktől messze elmaradt, nem javult számottevően az ágazat szervezettsége, ami a feketegazdaságot tovább erősítette. Mindezek miatt szervezetlenné vált a termelés és a kereskedelem, ami mind a hazai piacokon, mind export viszonylatban piacvesztéshez vezetett.

ADOTT VENDÉGLÁTÓIPARI VÁLLALKOZÁS BERUHÁZÁSAINAK GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Szerző: Medgyesi Noémi, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

A turizmus, a jövő iparága a szolgáltatás gazdaság legdinamikusabban fejlődő ágazata, melyben kiemelkedő szerepet kap a vendéglátóipar. A 2008-2009-es gazdasági dekonjunktúra ideiglenesen megállította az előtte álló évek növekedését. Ezt a tényt erősítette meg egy Pocsaj községben működő vendéglátóegység (söröző) tulajdonosa is, ugyanis vendégeinek számában folyamatos csökkenés mutatkozik. A kedvezőtlen gazdasági helyzet és a lakosság alacsony diszkrécionális jövedelme következtében a település szórakozóhelyei között egyre jobban kiéleződik a harc vendégekörük megtartása és esetleges bővítése érdekében.

A tulajdonos fő célja a konkurens vállalkozásoktól eltérő szolgáltatás nyújtása, ezzel emelkedve ki a piacon versenytársai közül. Céljai között szerepel különböző jellegű beruházások megvalósítása, új arculatot kölcsönözve ezzel a sörözőnek, melyek eredményeként növelheti forgalmát és többletbevételeket is realizálhat.

Egyik ötlete a belső kerthelyiség kialakítása, de tervei között szerepel az épület egy kihasználatlan helyiségében egy fagyaltkészítő cukrászati műhely, illetve a hozzá tartozó szezonális kültéri terasz kialakítása is. Véleményem szerint szükséges a beruházás gazdaságossági elemzése, mely a helyes gazdasági döntés megalapozását segíti elő. Dolgozatom általános célkitűzése a gazdasági viszonyok és a rendelkezésre álló lehetőségek figyelembevételével a fejlesztés ökonómiai elemzése. Hipotézisem szerint a beruházások által generált forgalomnövekedés következtében a söröző jövedelmezősége javul, a kezdeti befektetett tőke pedig belátható időn belül megtérül.

Dolgozatomban vizsgáltam a beruházás megvalósításának realitását, a beruházási és a működési költségeket, a beruházás hatását a költség- és jövedelemviszonyokra. A makro, illetve mikro környezeti helyzet elemzését követően elvégeztem a beruházás gazdaságossági vizsgálatát, amelynek jellemzéséhez dinamikus mutatókat (NPV, IRR, DPP) rendeltem, és mindezekre érzékenység-vizsgálatokat is végeztem.

Mindkét beruházás kedvező megtérülési mutatókkal jellemezhető, de a pesszimista tervváltozatban egyik esetben sem térül meg.

A kritikusérték számítás tapasztalatai alapján a beruházás azonban nem tekinthető kockázatosnak, hiszen a gazdaságosságot meghatározó tényezők kritikus értékei olyan mértékben eltérnek a tervváltozatokban szereplő számoktól, hogy bekövetkezésük nem valószínű.

A VÁLSÁG HATÁSA MAGYARORSZÁG FOGYASZTÁSI KIADÁSAIRA A VISEGRÁDI NÉGYEK TÜKRÉBEN

Szerző: Mester Eszter, MSc II. évfolyam
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

Az Amerikai Egyesült Államokban 2007-ben a már jó ideje kialakulóban lévő ingatlanpiaci buborék kidurrant, melynek következményeként rövid idő alatt egy másodrendű jelzalogpiaci válság alakult ki. A kezdetben még elszigeteltnek látszó probléma világméretűvé vált és a nagy gazdasági világválság óta a legsúlyosabb krízissé nőtte ki magát. A pénzügyi szférából induló de a reálszférára is áttérjedő válság hamarosan a világ valamennyi országában éreztette hatását.

Tudományos Diákköri Dolgozatom célkitűzése annak vizsgálata, hogy Magyarország fogyasztási kiadásai hogyan változtak a válság következtében és ezt, hogyan befolyásolták a válságkezelő intézkedések. A válság hatására a magyar gazdasági növekedés visszaesett, az ország elvesztette külföldi befektetői- és piaci bizalmát és óriási méretű egyensúlytalanság alakult ki. Ennek hatására azon tényezők melyek befolyásolják a háztartások fogyasztási kiadásainak mértékét jelentősen megváltoztak. Dolgozatomban a Visegrádi Együttműködést alkotó országok gazdasági helyzetét is megvizsgáltam Magyarország könnyebb, nemzetközi összehasonlítása végett.

A fogyasztási kiadások válság utáni alakulásának vizsgálata céljából szekunder adatgyűjtését végeztem. Kutatásom során azon mutatók alakulását vizsgáltam meg a válság megjelenését követően napjainkig melyek alakulása befolyással van a fogyasztási kiadások mértékére. A válság következményeként kialakult gazdasági állapot kezelése érdekében a kormányok válságkezelő intézkedések sorozatába kezdtek, mely intézkedések jelentősen hozzájárultak a reáljövedelem, mint a háztartási fogyasztások kiadását leginkább meghatározó tényező alakulásához. Ezen intézkedések illetve adatok összességéből vontam le végső következtetésemet.

A 2008 őszen kirobbant és globálissá váló válság Magyarországot egy igen sérülékeny állapotában érte el. A fogyasztás alakulására ezen kedvezőtlen helyzet és a válság egyaránt befolyással volt. Míg a 2008-as évben a fogyasztási kiadásokra a stagnálás volt jellemző, addig 2009 és 2010-ben jelentősen visszaestek a háztartások fogyasztásai. 2011-ben a kormány által hozott intézkedéseknek pozitív hatásai voltak, ugyanakkor a válság okozta lakossági eladósodottság visszafogta a fogyasztási kiadások növekedését. Ez a tendencia a 2012-es évben is megfigyelhető. Összességében az a következtetés vonható le, hogy a válság megjelenését követően Magyarország fogyasztási volumene 2008 óta jelentősen visszaesett a recessziót elkerülni igyekvő kormányzati intézkedések ellenére.

FENNTARTHATÓ TURIZMUS: VALÓSÁG VAGY VÍZÍÓ?

Szerző: Nagy Nikoletta, BA IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus

A turizmus egy dinamikusan fejlődő iparág, a világban végmenő folyamatok hatására változó trendeknek megfelelően folytonos törekvés mutatkozik a szektoron belül arra, hogy ezeknek megfeleljenek.

A kínálati oldalon célként megjelenik többek között az, hogy sikeresen helyt álljanak az egyre élesedő versenyben. A versenyhelyzet kialakulásához hozzájárul az a tény, hogy a turizmusban a minőségén túl mennyiségi változások is végbementek az utóbbi évtizedekben. A világ minden pontján találkozhatunk turisztikai törekvésekkel, amelyek visszavezethetők arra a tényre, hogy azokon a területeken, ahol más szektorokban nem tudtak eredményeket elérni, a turizmus jelentheti a kitörési pontot.

Dolgozatomban arra kérdésre kerestem a választ, hogy milyen kiaknázatlan fenntartható turisztikai lehetőségekkel rendelkezik a Felső – Tisza vidék. Ennek a részét képező Felső – Szabolcsi régió hazánk gazdaságilag egyik legelmaradottabb területe, miközben olyan értékekkel rendelkezik, amelyek fenntartása, megismertetése nem csak a jelen nemzedék számára lenne fontos, hanem a jövő generációjának is.

A turizmus megjelenése komplex hatást fejt ki az adott területen, ennek figyelembe vétele elengedhetetlen az érintettek számára. Dolgozatomban a természeti hatásokat helyeztem a középpontba, melyet azzal magyarázok, hogy ebben a térségben nagyrészt a környezeti elemek határozzák meg a lehetséges turisztikai fejlesztéseket. Úgy gondolom, hogy kiüresedett világunkban és a tömegturizmus korában egyre nagyobb vonzerőt jelentenek majd azok a területek, ahol nyugalmat, békét, érintetlen természetet talál a turista, ezért munkámban a természeti értékekre épülő turizmusra és az ökoturizmusra helyeztem a hangsúlyt.

A szakirodalmi részben áttekintettem a fenntartható és az alternatív turizmus témakörében született írásokat és ezek alapján meghatároztam a természeti turizmus altípusait.

Mélyinterjú kutatásaim eredményei alapján elkészítettem a területre vonatkozó SWOT analízist, amellyel bemutatom, hogy milyen adottságokkal, problémákkal, veszélyekkel és lehetőségekkel rendelkezik. Felmértem azt is, hogy mennyire jelenik meg a fenntarthatóság kérdésköre, és elképzelhető-e a fejlesztések összeegyeztetése a fenntarthatóság alapelveivel.

Arra a következtetésre jutottam, hogy bár jelentős eredményeket még nem sikerült elérni, már észlelhető a hajlandóság a kooperációra a turizmus szakszerű és fenntartható fejlesztése érdekében.

TELJESÍTMÉNYMENEDZSMENT RENDSZER VIZSGÁLATA A GE HUNGARY KFT. KISVÁRDAI FÉNYFORRÁSGYÁRÁBAN

Szerző: Németh Zoltán István, MSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. habil. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

A társadalmi és gazdasági változásoknak köszönhetően a munka világa jelentősen megváltozott az utóbbi évtizedekben. Ma már az ember a legfőbb erőforrás, mely nagyban meghatározza a vállalatok sikerességét. A vállalkozásfejlesztési szakon szerzett elméleti és gyakorlati tapasztalataim arra engedtek következtetni, hogy az emberi erőforrások kezelésében való jártasság a versenyképesség kulcs tényezője, ezért stratégiai kérdéssé vált. A dolgozat fő célja, hogy a szakirodalmi áttekintésre alapozva bemutassa az emberi erőforrás menedzsment centrális elemének, a teljesítménymenedzsment rendszerének a legfontosabb alapelveit, célkitűzéseit, valamint összefonódását az egyéni teljesítményértékeléssel és a humán erőforrás fejlesztéssel napjaink egyik legnagyobb magyarországi gazdasági vállalatának tükrén keresztül.

A vizsgálatok során két hipotézist állítottam fel:

1. A vizsgált szervezet etnocentrikus orientációt követ, az amerikai központban meghatározott teljesítménymenedzsment irányelveket módosítás nélkül adaptálják a kisvárdai gyáregységben.

2. A vizsgált szervezetben nem csak teljesítményértékelés történik, hanem valódi teljesítmény menedzsment rendszer működik, mely a jól átgondolt egyéni és szervezeti célok segítségével integrált rendszert alkot a különböző HR funkciókkal.

Primer és szekunder vizsgálati módszerek alkalmazásával célul tűztem ki, hogy mélyebb betekintést nyerjek a vállalat teljesítményértékelési rendszerébe, valamint feltárjam, hogy hogyan működik a hatékony teljesítménymenedzsment a vizsgált szervezet gyakorlatában. Esettanulmány segítségével feltártam a jelenleg alkalmazott struktúrát, a teljesítménymenedzsment ciklus felépítését, az egyéni teljesítményértékelési menedzsment rendszer sajátosságait, a növekedés támogató értékek szerepét, valamint a globális szervezeti teljesítményt. A gyárigazgatóval, a HR managerrel és egy műszakvezetővel készített mélyinterjúk segítségével több szempontból is elemeztem a fennálló teljesítménymenedzsment rendszer elemeit, hibáit, előnyeit, valamint a lehetséges fejlesztendő területeit. Az eredmények rávilágítanak arra, hogy a vizsgált szervezetben hogyan abszolválják a vállalati működés területein felmerülő kihívásokat, milyen már jól bevált alkalmazási területeket részesítenek előnyben a gazdasági produktivitás növelésére és a versenyképesség megőrzésére, valamint a dolgozók elégedettségének megtartására, fokozására. A vizsgálatok alapján kijelenthető, hogy az alkalmazott teljesítménymenedzsment rendszer teljes összhangban áll az emberi erőforrás biztosító, fejlesztő, támogató és ösztönző funkciókkal.

**MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB PIACI RÉSZESÉDÉSSSEL RENDELKEZŐ
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ GAZDASÁGI ELEMZÉSE
(2008-2012)**

Szerző: Németi Anita, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Herczeg Adrienn, adjunktus

Magyarországon napjainkban elég nehéz helyzetben vannak a biztosító társaságok. A gazdasági válság okozta hatások évről – évre érződnek teljesítményeikben.

Szakmai gyakorlatom felét egy nagyobb biztosító társaságnál töltöttem, ez adott még nagyobb lendületet dolgozatom témájához. Megismerve a mindennapjaikat még nagyobb lett az érdeklődésem melyek lehetnek azok a tényezők, amelyek a társaságok teljesítményét napjainkra meggyengítették. A tavalyi év és az elmúlt öt évet folyamatosan figyelve különböző adatok igénybevételével, elkészítettem a piaci részesedéseik helyzetét, amelyből kiválasztottam a három legnagyobb teret elfoglaló biztosító társaságot.

Az általános célkitűzésem az volt, hogy megvizsgáljam hogyan alakultak az éveik 2008 óta. Az éves beszámolóikat használva különböző elemzési mutatókkal folyamatosan figyelve, megállapítottam hogyan harcoltak a válság és az egyéb tényezők okozta nehézségekkel. Az elemzésem során először a mérleg és az eredménykimutatás fontosabb adatainak évről- évre bekövetkező változását vizsgáltam meg. Vagyoni helyzet, pénzügyi helyzet (likviditás, adósságállomány) és jövedelmezőségi elemzést (legfontosabb ROE, ROA, ROS) készítettem mutatók segítségével, majd az eredményeket szövegesen is kiértékelve jeleztem a lehetséges okokat a változásokban. A következő lépés a biztosítóknál jelenlevő speciális sorok elemzése volt, amely más társaságoknál nem jelenik meg, ezek adtak még pontosabb rálátást a változó helyzetre. Végül kérdőív segítségével felmérve az emberek véleményét megtudhattam, hogyan gondolkodnak ezekről a társaságokról mások.

Külön kihívást jelentett az általuk használt mérlegek és eredménykimutatások vizsgálata, amely különbözik a vállalatok által használt változattól és felépítéstől, és amelyek kevésbé hasonlók az egyetemi éveim alatt tanultakhoz.

Elemzéseim során megállapítható lett, hogy a gazdasági válság mellett, az emberek gondolkodása, véleménye, a törvényekben hozott rendeletek és különböző katasztrófák is nehezítik ezeknek a társaságoknak a mindennapi életét és fennmaradását.

A VIDÉKI SPIN-OFF CÉGEK LÉTJOGOSULTSÁGA - DEBRECENI ÉS BUDAPESTI SZÉKHELYŰ SPIN-OFF VÁLLALATOK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE -

Szerző: Papp Zsófia, BA III. évfolyam

Tóth Edina, BA III. évfolyam

Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus

Napjainkban a vállalkozó szellemű emberek számos cég alapítási lehetőség közül választhatnak. Az elmúlt néhány évtized folyamán egyre inkább meghatározóvá vált az innováció, a technológia-transzfer és a kutatásfejlesztés a gazdasági életben. Jelen dolgozatban egy olyan alternatívát szeretnénk felvázolni ehhez, amely kevesek által ismert és alkalmazott. Ez pedig nem más, mint egy tudás intenzív, technológia-transzferen alapuló vállalkozási forma, a spin-off. Ezen belül is főként az egyetemi spin-off-okra fókuszáltunk. Kutatásaink során átfogó képet kívánunk kialakítani az ilyen típusú vállalkozásokról. Módszerünk alapjaként szolgált a szakirodalmi áttekintés, illetve egy 2012-ben elvégzett magyarországi spin-off vállalkozásokról készített felmérés - mint primer forrás - kérdőíveinek elemzése, melynek során összehasonlító elemzést végeztünk a budapesti és a debreceni székhellyel rendelkező spin-off vállalatokról. A debreceni székhelyű spin-off-okat részletesebben is bemutattuk, gazdasági mutatók felhasználásával. Vizsgálataink tárgyát képezte a spin-off cégek üzleti eredményeinek összemérése, alapításuk körülményeinek feltárása, innovációs tevékenységük számbavétele, üzleti kapcsolataik analizálása, a vállalkozást akadályozó tényezők bemutatása, illetve főbb piacaik ismertetése. Prezentáltuk a támogatások kihasználását, a cégek üzleti tájékozottságát, az emberi erőforrásra vonatkozó információkat és az anyaintézménnyel való kontaktust. Összességében a spin-off cégek helyzetének vizsgálata során arra az eredményre jutottunk, hogy bár már 1920-ban megalakult az első ilyen vállalat, Magyarországon még mindig nem sikerült egy egységes háttérrendszert kialakítani. A debreceni és budapesti régiót összehasonlítva megállapítottuk, hogy még regionálisan is hatalmas eltérések mutatkoznak, ugyanis Budapest köré összpontosul a tevékenység túlnyomó része.

A CSOMAGOLÓANYAG ÁRAMLÁS OPTIMALIZÁLÁSA AZ UNILEVER MAGYARORSZÁG KFT. NYÍRBÁTORI GYÁRÁBAN

Szerző: Pauluk Júlia, MA I. évfolyam

Konzulens: Dr. Oláh Judit, adjunktus

Az Unilever Magyarország Kft. nyírbátori üzemében az elmúlt egy év során rengeteg új rendszert vezettek be, különböző projekteket hajtottak végre. Az egyik ezek közül a csomagolóanyagok beérkezésével és tárolásával volt kapcsolatos. A költségek redukálása és a jobb helykihasználás érdekében áttértek az úgynevezett ipari raklapos tárolási rendszerre. Sajnos az azóta eltelt idő során kiderült, hogy az előzetes várakozásokkal szemben csak részben sikerült megvalósítani a kitűzött célokat. Ezért a logisztikai osztály szükségét érezte a rendszer felülvizsgálatának, az előnyök és hátrányok összevetésének.

Nyáron egy 10 hetes gyakornoki programban vettem részt az Unilever Magyarország Kft. Nyírbátori Háztartás-Vegyipari Gyárban. Azt a feladatot kaptam, hogy vizsgáljam meg a gyár csomagolóanyag áramlással kapcsolatos problémáit, hasonlítsam össze a régi tárolási rendszert a mostanival, és keressek megoldási alternatívákat a csomagolóanyag raktárral kapcsolatos helyhiány kiküszöbölésére. Kutatásom során végig arra törekedtem, hogy a lehető legegyszerűbb módszerekkel és eljárásokkal vizsgáljam meg a csomagolóanyagok áramlását, hiszen a projekt végén a teljes managementnek be kellett számolnom az elért eredményekről. A logisztikai vezető is azt kérte, hogy úgy próbáljam meg a kutatást végezni, hogy elsősorban az ott dolgozók tapasztalataira, tudására, véleményére hagyatkozzak. Ezért az előbbieket figyelembe véve főként Microsoft Excel táblázatkezelő programmal dolgoztam. Az SAP-ből lementett adatok alapján összefoglaló és összehasonlító táblázatokat készítettem, majd átlagokat számoltam.

A vizsgálódás során két hipotézist állítottam fel. Az első, hogy a problémát valójában az okozza, hogy túl sok a feleslegesen tartott csomagolóanyag készlet. A második feltételezésem az volt, hogy a tavaly bevezetett új raklapos tárolási rendszer hatékonysága alacsonyabb a régi rendszerénél.

A kutatás során az első hipotézisem megdőlt, mivel a vizsgált adatok egyáltalán nem támasztották alá az a feltételezést, hogy túl sok készlet foglalna feleslegesen helyet a raktárban. A második hipotézisemet sikerült bizonyítani, vagyis arra a következtetésre jutottam, hogy a régi tárolási rendszer egyértelműen hatékonyabb a mostaninál.

A VERSENYKÉPESSÉGI TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA A TEJÁGAZATBAN, A BÉKE AGRÁRSZÖVETKEZET PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Szenderák János, MSc II. évfolyam
Konzulens: Harangi-Rákos Mónika, ügyvivő-szakértő

Az EU tejágazata fontos lépéshez érkezik 2015-ben, mivel megszűnik a közel 30 éve működő kvótarendszer. Ez 5-10 éves viszonylatban valószínűleg átrajzolja majd Európa „tejgazati térképét” a kiélezettebb piaci verseny következtében. Várhatóan a versenyképesebb, költséghatékony termelési övezetbe fog átkerülni a tejtermelés jelentősebb része, a feldolgozás pedig azokba a tejtermelési régiókba fog koncentrálni, ahol a szervezett piaci működés a jellemző. Ennek egyik legnagyobb hatása az EU-n belül elinduló jelentős tőkemozgás lesz. Magyarország EU-hoz történő csatlakozása óta a magyar állattenyésztés helyzete folyamatosan romlik, így a kvóta megszűnése után felmerül a kérdés, hogy a magyar tejtermelő gazdaságok mennyiben lesznek képesek az erősödő piaci versenyben helytállni, illetve számolhatunk-e a tejtermelés további csökkenésével. Dolgozatom célkitűzése a tejtermelés versenyképességét meghatározó tényezők feltárása és bemutatása egy adott gazdaság példáján keresztül.

A szekunder adatgyűjtést követően általános helyzetképet állítottam össze a nemzetközi és hazai tejtermelés jellemzőiről, továbbá a versenyképességi fogalomkör meghatározásáról. A primer adatgyűjtésre alapozva a gazdasági adatokat rendszereztem, majd átültettem az Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI) Tesztüzemi Rendszeréhez készített Ágazati Kérdőívbe. Azok kitöltése után az adatok alkalmassá váltak arra, hogy összevegyhessem a 2010-2011. évi tejgazdálkodási költség- és jövedelemadatokat, különös tekintettel a meghatározó árutermelő gazdaságok átlagára. Ebből meghatározható, hogy a kiválasztott gazdaság a termelési fázis mely területein versenyképes, illetve hol észlelhetőek gazdasági hátrányok.

Az adatgyűjtés helyszínéül szolgáló telep a hazai tejtermelő gazdaságok élvonalába tartozik. A nagy állománylétszám és annak jó genetikai potenciálja mellett fontos tényezőnek számít a szakértelem és a folyamatos telepi fejlesztés. Mivel a takarmányköltségek aránya magas az anyagköltségeken belül, a vizsgált tejtermelő gazdaság számára fontos lehet a takarmányköltségek optimalizálása a tejtermelési színvonal függvényében. Meghatározó tényezőnek számít még a versenyképesség javításában a feldolgozóval kialakított kapcsolat és a melléktermékek hasznosítására épült biogáz üzem.

NAPELEM-NAPELEM RENDSZER ATTRIBÚTUMAINAK SZOFTVERES MEGFIGYELÉSE

Szerző: Szombati Márk, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Várallyai László, egyetemi docens

A Föld lakosságának folyamatos növekedésével, az emberiség egyre több energiát használ, aminek következtében nő a légkörbe juttatott káros anyagok mennyisége, ezzel fokozva az üvegházhatást. Pedig létezik más környezetkímélő alternatíva a szükséges energia előállítására, ezzel csökkentve egy ország kiszolgáltatottságát és növelve lakosainak elégedettségét. Véleményem szerint elkerülhetetlen egy ilyen változás bekövetkezése. A megújuló energiaforrások közül legnagyobb mennyiségben a napfény áll rendelkezésünkre. Ezen energiahordozó kihasználása lehet a legkézenfekvőbb megoldás a jövőnkre tekintve, mégis hasznosítására irányuló technológia még mondhatni gyerekcipőben jár.

Dolgozatomban bemutatom a napjainkban használt napelem típusok élettartamát és hatékonyságát, ezen eszközök fejlesztésének irányát. Megvizsgálom, hogy jelen körülmények között megéri-e alkalmazni ezeket az eszközöket, bemutatom EU-s és magyarországi helyzetét és alkalmazását a megújuló energiaforrásoknak.

Célom egy olyan szoftver elkészítése, mely segítségével egy átlag felhasználó is könnyen ellenőrizheti napelemei teljesítményét. Továbbá egy hazánkban kevésbé ismert mikrovezérlő bemutatása, felhasználása egy ilyen projektben.

A programomnak három fő célt határoztam meg: A napeleme-napelemek által megtermelt energia mennyiségének megfigyelése és ezek folyamatos szemléltetése egy a hétköznapi felhasználó számára is egyértelmű, kezelő felület segítségével, a beérkező adatok periodikus rögzítése, tárolása, a rögzített értékekből grafikonok felrajzolása az egyes tulajdonságok szemléltetése céljából.

A program alapvetően a panel 3 paraméterét figyeli a mérés indítását követően: áramerősség(A), feszültség(V), időegység alatt végzett elektromos munka(W). A dolgozat további részében ismertetem egy ilyen rendszer lehetséges felhasználási területeit, továbbfejlesztési lehetőségeit.

Egy költségkimutatással szemléltetem milyen anyagi ráfordítással jár egy ilyen rendszer kialakítása. Sajnálatos módon, az itt kapott összeg a mai átlag magyar háztartások esetében jelentős kiadásnak számít.

A TURISZTIKAI ANIMÁCIÓ FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI AZ ERDŐSPUSZTA CLUB HOTEL PÉLDÁJÁN

Szerző: Taba Ágnes, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Vargáné dr. Csobán Katalin, adjunktus

A turisztikai kínálat minősége világszerte javul és egyre sokszínűbbé válik. A világ kedvelt üdülőhelyein számtalan szálláshely várja a vendégeket a legkülönbözőbb szolgáltatásokkal, így többek között animációs programokkal is. Jelenleg a hazai szálláshelyek közül azonban igen alacsony azoknak a száma, ahol jól megszervezett és magas színvonalú animációs programokat nyújtanak.

Elsődleges célkitűzésem, hogy felmérjem a turisztikai animáció jelenlegi helyzetét és szerepét néhány kiválasztott belföldi szálloda tevékenységében. Meggyőződésem, hogy a magas színvonalú animációs programok jelentős versenyelőnyt biztosítanak egy szálloda számára, ezért további célom, hogy javaslatot tegyek az Erdőpuszta Club Hotel animációs kínálatának kidolgozására.

Célkitűzéseim elérése érdekében szekunder és primer kutatást végeztem. Primer adatgyűjtés keretében szakértői interjúk készíttettem nyolc kiemelkedő belföldi szálloda animátorainak körében. Az Erdőpuszta Club Hotelben töltött szakmai gyakorlatom alatt személyes megkérdezést végeztem azon szállóvendégek körében, akik legalább 2 vendégéjszakát eltöltöttek a szállodában. Elkészítettem a hotel helyzetelemzését a SWOT analízis módszerével, majd kidolgoztam egy 3 és egy 5 napos animációs programtervet, figyelembe véve a szálloda egyedi adottságait.

A kutatásaim és a személyes tapasztalataim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a hazai szállodákban szükség lenne a turisztikai animáció fejlesztésére. A szakértői interjúk bebizonyították, hogy a hosszú távú sikeresség kulcsa a folyamatos fejlesztés és a megújulás a nagy múltú szállodákban is. Az is kiderült, hogy a magyar vendégek kevésbé ismerik az animációt, de egyre inkább érdeklődnek a magas színvonalú szórakoztató programok iránt. Az Erdőpuszta Club Hotel már jelenleg is változatos programlehetőségeket kínál a vendégei számára, ezek körét azonban érdemes lenne egyedi animációs programokkal bővíteni, így nagymértékben növelhetnék a vendégek elégedettségét. Fontos, hogy a szálloda továbbra is megőrizze egyedülálló természeti környezete adta vonzerejét, illetve jobban kihasználja a lovas turisztikai szolgáltatások adta lehetőségeit. A javasolt programterv kialakításakor ezeket az adottságokat, és a szállóvendégek igényeit is figyelembe vettem. Véleményem szerint célszerű lenne egy új marketingterv kidolgozása, mely számításba veszi az animációs programok bevezetését, és amelynek célcsoportját a családias vendégek alkotják.

CSALÁDI EGYÜTTMŰKÖDÉSBN A FEJLŐDÉS SIKERESSÉGÉÉRT

Szerző: Tobak Júlia, MSc I. évfolyam

Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, adjunktus

Sikerés gazdasági együttműködés az igényeken, a szükségleteken, a kapcsolatokon és a saját erőforrások felhasználásán alapszik.

Dolgozatom témája a családi vállalkozások sikerességének vizsgálata. Itt a legmélyebbek a tradicionális gyökerek, fontos a közösség, az összetartás és a kitartás, a közös célok megvalósítása és elérése. Egy ilyen szoros kötelekkel rendelkező csoport célja, hogy fenntarthatóan, a mai ideáknak megfelelően, de mégis szokásaihoz, normáikhoz, elveikhez ragaszkodva, versenyképességük megtartására törekedve fejlődjenek.

Dolgozatom készítése során abból az alapfeltételezésből indultam ki, hogy egy sikeresen működő családi vállalkozást elemezve nyomon követhetőek azon tényezők, melyek szükségesek bármely vállalkozás, illetve közösség sikerességéhez.

Annak érdekében, hogy hipotézisemet bizonyíthassam, részletesen áttekintettem több családi vállalkozással foglalkozó szakirodalmat, és vizsgáltam a vállalati kultúra témakörét.

Egy szakirodalmi esettanulmány kapcsán konkrét gazdasági mutatókat is megvizsgáltam, hogy ne csak szubjektív, hanem objektív mutatók alapján is meg tudjuk ítélni a családi vállalkozások sikerességét.

Strukturált interjúval végzett felmérés keretében jártam utána, hogy a gyakorlatban ténylegesen vannak-e a sikernek, a sikeres működésnek kulcselemei, illetve ezek közül melyek a leghangúlyosabbak.

Az Erő, Tapasztalat és Kultúra - mind családi, mind helyi vonatkozásban - dimenziói mentén haladva, a közösséget befolyásoló tényezők és tulajdonságok függvényében képet kaphatunk a jelenlegi helyzetről, illetve a sikerességéhez vezető útról. Megtudhatjuk, mi a siker kulcsa.

EVÉSZET ÉS MŰVÉSZET

Szerző: Tokai-Kiss Réka, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus
Dr. Kovács Sándor, adjunktus

Kutatásom alapötletét a tolcsvai Ős Kaján étterem adta, amely teljesen új oldalról közelíti meg a vendéglátást. Ez az étterem ugyanis a különleges ételek mellett művészeti jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt. Dolgozatomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy Lenne-e igény Hajdúszoboszlón egy olyan étteremre, ahol a vendég, az étkezésen túl, megismerkedhet a kortárs művészeti alkotásokkal, alkotókkal, és ha igen, akkor melyek lennének annak a fogyasztói csoportnak a főbb jellemzői, amelynek tagjait vonzaná egy ilyen plusz szolgáltatást nyújtó étterem.

Dolgozatomban a szakirodalmi feldolgozás és az Ős kaján étterem bemutatása után egy kérdőíves felmérés statisztikai elemzését végeztem el. A válaszok kiértékelése során főkomponens analízist végeztem. A témám szempontjából döntő jelentőségű 9 felsorolt vonzerő-tényező alapján 4 főkomponens került kialakításra, majd a klaszteranalízis segítségével csoportosítottam a válaszadókat. Ennek eredményeként 3 klaszter alakult ki. Az első az úgynevezett „érdektelenek” csoportja, akiknek nem fontos az „Egyéb szolgáltatások” megléte, választásuknál döntő tényező az ár. A második klaszterbe azok kerültek, akiknek preferencia rendszerében az első helyekre az „Élő zenés est”, a „Főző tanfolyam” és a „Táncos estek” kerültek. Kutatási kérdésemre a harmadik klaszterbe tartozók jellemzői adták meg a választ, amelynek tagjai számára erőteljes vonzerőt jelent az étterem kiválasztásánál a „Képzőművészeti kiállítás”, a „Felolvasóest” és a „Művészeti est” mint plusz szolgáltatások megléte. Ezek után a 3. klaszterbe tartozó potenciális vendégek jellemzőit vizsgáltam meg. Ebbe a csoportba kizárólag női válaszadók kerültek (100%), jellemzően 18 és 35 év közöttiek (82%), akik Budapesten vagy városokban élnek (82%), és az egy főre eső havi jövedelmük 150000 Forint alatti (73%). 91%-uk legalább érettségivel rendelkezik, továbbá 46%-uk hajlandó lenne többet is fizetni a plusz szolgáltatásokért és a plusz szolgáltatások megléte 64%-ukat befolyásolja az étterem kiválasztása során. Dolgozatom talán legfontosabb eredménye, hogy elkészítettem a válaszadók preferencia térképét.

Az alapötlet – napjaink képző-, ipar- és zeneművészetének, irodalmának a becsmérlése a vendéglátásba – működőképes lehet, mint ahogy azt a tolcsvai példa is mutatja. Összegzőként elmondhatom, hogy Hajdúszoboszló éttermi piacán – annak ellenére, hogy telítettnek tűnik – van egy olyan piaci rés, amelyre fizetőképes kereslet is van.

A RICHTER ÉS A NOVARTIS CSOPORT PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGI HELYZETÉNEK ÖSSZEHALONLÍTÓ ELEMZÉSE AZ IFRS TÜKRÉBEN 2009-2012 KÖZÖTT

Szerző: Tömöri Gergő, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. habil. Bács Zoltán, egyetemi docens

A napjainkra jellemző, innovációra épülő üzleti környezetben a gyógyszeripari ágazatban rejlő gazdasági lehetőségek kihasználásának vállalati, ezáltal nemzetgazdasági szintű folyamatokra is gyakorolt hatása meghatározó jelentőséggel bír. Ez utóbbi teszi szükségessé többek között annak kutatását is, hogy milyen háttértényezők miatt válhat hosszabb távon, többszörösen is jövedelmezővé az említett szektor piaci finanszírozása vagy kormányzati támogatása. Dolgozatom általános célkitűzése ennek szemléltetése két, Magyarország, illetve a világ gyógyszergyártó piacán kiemelkedő pozícióval rendelkező, nemzetközileg is elismert vállalatcsoport, a Richter és a svájci Novartis pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének összehasonlítása és mindazon gazdálkodási területek kiemelése, amelyek a 2009 és 2012 közötti időszakban leginkább meghatározták a két konzern eredményeinek esetlegesen eltérő vagy viszonylag azonos tendenciáját. Az ehhez szükséges adatokat az összehasonlíthatóságot biztosító nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok alapján elkészített kimutatásokból gyűjtöttem össze.

A szekunder adatgyűjtés elvégzését követően, a likviditást jelző, a cash flow kimutatásból számított, valamint a jövedelmezőségi mutatószámok alakulásának összevetésén túlmenően, a fontosabb, ágazatra elkülönülten is jellemző gazdálkodási specifikumok kihatásainak elemzésekor az érzékenységvizsgálat módszerével szemléltettem az eredményeket oly módon, hogy a mutatók számításánál vizsgálni kívánt egyetlen viszonyzámmak a referenciaként szolgáló svájci vállalat azonos értékére történő módosításával és az összes többi tényező változatlanul hagyásával, a megváltozott eredmények tendenciájának ténylegestől történő esetleges eltéréseéből vontam le a szükséges következtetéseket.

Végző megállapításom, hogy a Richter likviditás, eladósodottság és finanszírozási stratégia területén megfigyelhető előnye az eltérő számviteli politika kihatásában semlegesítődött: a Novartisnál ugyan mindvégig alacsonyabb volt a forgóeszközök tartós finanszírozásának szerepe, az ebből adódó nagyobb működési kockázati kitettséget azonban már részben a számviteli politikájában is rögzített céltartalékok képzésével ellensúlyozni tudta.

**EGY KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK FEJLESZTÉSÉRE KIÍRT PÁLYÁZAT
SZÁNDÉKOLT ÉS NEM SZÁNDÉKOLT HATÁSAINAK VIZSGÁLATA A GAZDASÁGI
ELEMZÉS SEGÍTSÉGÉVEL**

Szerző: Turcsán István, MSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. Csajbók Ildikó, adjunktus

A kis- és középvállalkozások mind foglalkoztatási, mind versenyképességi szempontból fontos alkotóelemei az Európai Unió gazdaságának. Ennek következtében a szektor kiemelt fontosságú, de meglehetősen sérülékeny is, ezért mind közösségi, mind tagállami szinten támogatják ezen vállalkozások megerősödését.

Az elmúlt évek során számos európai uniós, valamint hazai támogatás célozta meg a kis- és középvállalkozói szektor fejlesztését. Szakdolgozatom egy szabadon kiválasztott, telephely-fejlesztési pályázat szándékolt és nem szándékolt hatásait vizsgálja, a gazdasági elemzés eszköztárának segítségével, a debreceni nyertes pályázók körében. Hipotéziseim szerint a pályázati kiírásban szereplő szándékolt hatások igazolhatóak a vizsgált vállalkozások eszközszerkezeti, hatékonysági, valamint jövedelmezőségi mutatóiban bekövetkezett változások alapján.

Szakdolgozatom elkészítése során primer információként a kiválasztott vállalkozások éves beszámolóit használtam fel a 2008-2012-es időszakra vonatkozólag, figyelembe véve, hogy a pályázathoz kapcsolódó beruházások a 2009-2011-es évek közé esett. A gazdasági elemzés eszköztárával vizsgáltam, hogy a pályázati kiírás szándékolt hatásai megjelentek-e a vállalkozások gazdasági mutatóiban. A szükséges adatok hiánya miatt, regressziós vizsgálat helyett, megállapításaimat a nyertes vállalkozások vezetőivel végzett mélyinterjúk segítségével igazoltam.

Vizsgálatom során megállapításra került, hogy a pályázaton nyertes vállalkozások folyamatosan bővítették telephelyeiket, többségük növelte a Hozzáadott érték mutatóját, valamint foglalkoztatási szintjét. Ennek ellenére a vizsgálatom során nem sikerült a jövedelmezőségi mutatók alapján kimutatnom a nyertes pályázók versenyképességének növekedését, valamint tökeellátottságuk fejlődését. Pozitív nem szándékolt hatásként megállapítottam, hogy azon vállalkozások, akik magas idegen tőke aránnyal rendelkeztek, csökkenteni tudták függőségüket a külső forrásoktól. Emellett pedig megállapítottam, hogy azon vállalkozások, akik magas saját tőke aránnyal rendelkeztek, éltek a helyzet adta lehetőséggel, és megfelelő mértékű idegen tőke bevonásával új beruházásokat hajtottak végre.

RENDEZVÉNYSZERVEZÉssel FOGLALKOZÓ VÁLLALKOZÁS TEVÉKENYSÉGÉNEK GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Szerző: Vathy Veronika, BSc III. évfolyam
Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, adjunktus

Dolgozatomban egy a Debreceni Egyetemhez kötődő, rendezvényszervezéssel is foglalkozó vállalkozás egyes tevékenységeinek gazdasági elemzését kívánom elvégezni azzal a céllal, hogy a cég számára segítsék kiválasztani azokat a rendezvénytípusokat, amelyek a lehető legnagyobb profitot termelik a cég számára.

A kutatási cél elérése érdekében először ismertetem a napjainkban egyre fontosabb szerepet betöltő rendezvényturizmust, mint a régió egyik kitörési lehetőségét a turizmus ágazaton belül. Bemutatom a régió infrastrukturális lehetőségeit, természeti adottságait, valamint a fontosabb és népszerűbb rendezvényeit, különös tekintettel Debrecen városára és közvetlen környezetére. Ismertetem továbbá a rendezvényszervezési piac főbb szereplőit, külön bemutatva a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft.-t, mint a vizsgálatom tárgyát képező vállalkozást.

A vizsgálat során a vállalat rendezvényei közül kiválasztottam két tipikusnak mondható eseményt, melyeket gazdasági szempontból vizsgáltam meg. A rendelkezésre álló adatok alapján különböző hatékonysági mutatókat számítottam, és következtetéseket vontam le. A kutatás eredményeként arra a konkrét kérdésre szeretnék választ kapni, hogy két különböző létszámú és típusú esemény közül melyik az, amely összességében nyereségesebb a vállalat számára. A rendezvények különböző helyszíneken (külső és belső) és különböző létszámmal lettek megrendezve. A munkám során abból az előfeltételezésből indultam ki, hogy a nagyobb létszámú, külső helyszínen megvalósuló rendezvény elvállalása nagyobb nyereséget hoz a vállalat számára.

A vizsgálat sikerességéhez a vonatkozó szakirodalom elemző feldolgozásán túlmenően személyes adatgyűjtésre, interjúkra, valamint a piaci helyzet részletes feltárására volt szükségem. Ezeket összegezve készítettem el a SWOT analízist, mely jól tükrözi a vállalat külső és belső környezeti hatásait.

Az elvégzett kutatás eredménye közvetlenül szolgálhatja a cég gazdasági tevékenységének és marketing stratégiájának tervezését, közvetve pedig hozzájárulhat Debrecen város és a régió turisztikai vonzerejének növekedéséhez.

AZ EU CSATLAKOZÁS UTÁNI HAZAI GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS VIZSGÁLATA ÉS PROGNÓZISA ÚJ KONJUNKTÚRA ALAPÚ MODELL SEGÍTSÉGÉVEL

Szerző: Veres Krisztián, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Kovács Sándor, adjunktus
Dr. Karcagi-Kovács Andrea, adjunktus

Hazánk helyzetének megítélését, várható jövőjét a gazdasági előrejelzések alapvetően meghatározzák.

Ennek megfelelően a dolgozatom alaphipotézise a GDP növekedésének a GKI konjunktúra indexekkel történő pontosabb előrejelzése lett.

Az adatok begyűjtése után azok szezonális kiigazítása érdekében a TRAMO-eljárást alkalmaztam, hogy az idősor időben stabil legyen (stacionaritás). Ezt követően csak a szezonálisan kiigazított adatokkal dolgoztam tovább. Az általam összegyűjtött szezonálisan kiigazított adatsorok a GDP-vel való kapcsolatának a feltárásáért Granger-okcsági vizsgálatot végeztem (kauzalitás). Később autoregresszív modellt kísérleteztem ki, amelynél a makrogazdasági tényezőkre és a konjunktúra indexekre az összes rendű modellt kipróbáltam, de a negyedrendű folyamat illeszkedett a legjobban, így egy harmadrendű autoregresszív hibájú lineáris modell került megalkotásra. Szükség volt egy másik modell konstruálására is, amelyben csak a makrogazdasági tényezőket szerepeltettem. Ezekre az adatokra viszont nem illeszkedett az előzőekben bemutatott autoregresszív folyamat, hanem csak a másodrendű mozgó átlag hibájú modell. A lineáris modellbe bevont változók multikollinearitását is tisztelni kellett a stacionaritás mellett.

A mozgó átlag hibájú modellben a GDP változását becsültem a hagyományos makrogazdasági tényezőkkel (kamatszint alakulása, külkereskedelmi termékforgalom egyenlege, államadósság, infláció alakulása, beruházások), majd az Autoregresszív hibájú modellben a makrogazdasági tényezőkön túl szerepeltettem a konjunktúra indexeket (fogyasztói, építőipari, szolgáltatói, kereskedelmi, ipari bizalom).

A két modell diagnosztikai adatait összehasonlítva, arra jutottam, hogy a gazdasági növekedést a konjunktúra indexekkel készült modell sokkal biztosabban tudja előre jelezni, mivel sokkal nagyobb ennek a modellnek a magyarázó ereje. Ennek következtében a számomra még a dolgozat készítésekor nem elérhető időszakra vonatkozó adatokra is egy rövid előrejelzést készítettem.

Összességében megállapítottam, hogy elfogadhatom az alaphipotézisemet, miszerint a GKI konjunktúra indexekkel pontosabban becsülhetjük előre a gazdaság változását, mivel azok nélkül magyarázó értékkel alig rendelkező előrejelzést lehet készíteni.

JEGYZETEK

